

Gutowscy

Nazwisko Gutowskich znane jest w Sierpcu i okolicy. Pochodzi od wioski Gutowo położonej w parafii Słupia. Są jednak jeszcze zupełnie inni Gutowscy. W Polsce jest około 10 wiosek o tej nazwie, są również wioski o nazwach Gutów i Guty. Mogą być one gniazdami różnych Gutowskich, których dzisiaj mieszka w naszym kraju grubo ponad 8 tysięcy.

Wróćmy jednak do naszego Gutowa, a właściwie trzech wiosek o tej nazwie będących przed wiekami własnością licznie rozrodzonych Gutowskich. Zgodnie w tradycją rodzinną używali herbu Ślepowron.

Na przełomie XV i XVI wieku Gutowo było własnością trzech braci: Mikołaja, Stanisława i Jana. Podzielili oni rodzinne dobra na trzy części, z których wykształciły się osobne wioski: Gutowo-Górki, Gutowo-Orle i Gutowo-Stradzyna.

Możemy prześledzić kilka pokoleń poszczególnych gałęzi Gutowskich w XVI i XVII wieku. W staropolskich aktach odnotowano mnóstwo zapisów dotyczących dziedziczenia majątków, podziałów między dzieci, zakupów i sprzedaży. Gutowscy aktywnie funkcjonowali wśród okolicznej szlachty. Wchodzili w posiadanie części sąsiednich wiosek. Możemy ich znaleźć jako dziedziców części wsi Chorzewa, Kęsic, Grąbca, Suleńczyc, Szumania i innych. Transakcje majątkowe łączyły się częstokroć z zawieraniem mariażami. Zatem wśród żon panów Gutowskich oraz wśród mężów panien Gutowskich spotkamy przedstawicieli wielu rodzin z okolicy. Mamy tu Chorzewskich z Chorzewa położonego po drugiej stronie Sierpency, Kęsickich z Kęsic, Zdziarskich, Osieckich, Mlickich, a nawet Rościszewskich, którzy byli rodziną mającą wysoką pozycję wśród szlachty mazowieckiej.

Mało wiemy o tych członkach rodziny, którzy spokojnie gospodarzyli na swojej ziemi. Najwięcej wiemy o tych, którzy procesowali się, zawierali dużo różnych transakcji. To bowiem było odnotowywane w aktach. Poznajmy kilka takich osób. Mikołaj, syn Jana, w latach 1544-1575 wielokrotnie był odnotowywany jako dziedzic Gutowa-Stradzyna (Starzyc), wchodził w posiadanie części w Świerczynie, Kozikach. Pozostawił liczne potomstwo: osiem córek i czterech synów, których liczne poczynania gospodarcze też znalazły odbicie w aktach z dalszych lat. W tym czasie dziedzicem Gutowa-Górek był Roslan, syn Aleksego. Jego działania gospodarcze znajdujemy w aktach z lat 1552-1589. Poza Gutowem miał części Żabowie i Chorzewie. Żoną jego była Anna, córka wyżej wymienionego Mikołaja z Gutowa-Stradzyna. Jest to pierwszy znany związek małżeński między Gutowskimi. W następnych wiekach spotykamy ich więcej. Tymczasem Gutowo-Orle było własnością Stanisława, syna Wojciecha. W latach 1559-1588 jest kilkakrotnie odnotowywany w związku z procesami z Chorzewskimi i innymi sąsiadami. Jego potomkowie (w XVI i XVII wieku) mieli części w okolicznych wioskach: Żytowie, Kęsicach, Wylazłowie. W posiadanie gruntów w innych wioskach wchodziło się poprzez dziedziczenie pewnych części po matce bądź uzyskiwało się jako ekwiwalent niespłaconego długu.

Niewiele możemy powiedzieć o życiu codziennym konkretnych osób z tejże rodziny w odległych czasach. Nie zawsze było tam sielankowo i spokojnie. Przykładowo, wspomniany Stanisław z Gutowa-Orlego w 1563 roku oskarżył o napad innych Gutowskich. Poza życiem charakterystycznym dla polskiej wsi sprzed wieków, niektórzy poświęcali się stanowi duchownemu. Anna, która była dominikanką, ufundowała w 1625 roku tabliczkę wotywną do sanktuarium Matki Bożej Sierpeckiej.

GUTOWSCY w XIX wieku (tablica uproszczona)

